

Sydvästra Finlands avfallshanteringsnämnd x.x.2024 § xx

Motiveringspromemoria för avfallshanteringsföreskrifterna

Föreskrifterna gäller från och med 1.8.2024 i följande kommuner och städer:

Aura, St. Karins, Kimitoön, Lundo, St. Mårtens, Masku, Virmo,
Nådendal, Nousis, Pargas, Pemar, Pöytis, Reso, Rusko,
Salo, Sagu, Åbo och Nystad

Sydvästra Finlands
Avfallshanteringsnämnd
PB 355, 20101 Åbo

Innehåll

1. KAPITEL Tillämpningsområde och allmänna förpliktelser	3
1 § Tillämpningsområde	3
2 § Definitioner	3
3 § Målen med avfallshanteringen	4
2. KAPITEL Anslutning till kommunens avfallshanteringsystem	4
4 § Skyldighet att ansluta sig till kommunens avfallshanteringsystem	4
5 § Anslutning till den fastighetsvisa avfallstransporten	4
6 § Avfallskärl på fastigheter.....	5
7 § Fastigheternas gemensamma avfallskärl.....	6
8 § Kvartersinsamling	6
9 § Avbrytande av fastighetsvis avfallstransport för viss tid	6
10 § Områdesinsamling av blandavfall	7
11 § Avfall som inte kan transporteras genom den fastighetsvisa avfallstransporten	7
12 § Mottagnings- och behandlingsplatser för avfall	7
3. KAPITEL Sortering av avfall och leverans till insamlingen.....	9
13 § Avfallsslag som sorteras på fastigheten.....	9
14 § Insamling av blandavfall	9
15 § Skyldighet att sortera och separat insamla avfall som uppstår i boende	9
16 § Skyldighet att sortera och separat insamla avfall från andra fastigheter som omfattas av den kommunala hanteringen av samhällsavfall	10
4. KAPITEL Självständig behandling och utnyttjande av avfall.....	11
17 § Kompostering	11
18 § Anmälan om kompostering av bioavfall	12
19 § Avfallskvarn	12
20 § Förbränning av avfall	12
21 § Nedgrävning eller nedsänkning av avfall	13
22 § Användning av avfall i markbyggnad och jordförbättring	13
5. KAPITEL Avfallskärl.....	13
23 § Typer av avfallskärl.....	13
24 § Märkning av avfallskärl	14
25 § Fyllning av avfallskärl	14

26 § Avfallskärlens tömningsintervall.....	15
27 § Underhåll och tvätt av avfallskärl	16
6. KAPITEL Insamlingsplatser för avfall	16
28 § Placering av avfallskärl på insamlingsplatsen	16
29 § Placering av avfallskärl eller låsning av avfallskärlet.....	16
30 § Områdesvisa insamlingsplatser	16
7. KAPITEL Avfallstransport.....	16
31 § Avhämtning och lastning av avfall.....	16
32 § Transport av avfall	17
33 § Transportregister och lämnande av transportuppgifter.....	17
34 § Leveransplatser för avfall för avfallstransportörer	17
KAPITEL 8 Avloppsslam från boende och annat avloppsslam som omfattas av den kommunala hanteringen av samhällsavfall.....	18
35 § Skyldighet att ansluta sig till fastighetsvis transport av slam från slamavskiljare och slutna tankar	18
36 § Tömning av slambehållare.....	19
37 § Avbrytande av transport av slam för viss tid.....	19
38 § Placering av slambehållare och åtkomst till slambehållare	20
39 § Underhåll av slambehållare	20
40 § Tömning av slam från slambehållare och behandling av slam på egen hand.....	20
9. KAPITEL Förhindrande av nedskräpning	21
41 § Avfallshantering vid evenemang för allmänheten.....	21
42 § Förhindrande av nedskräpning i allmänna områden	22
KAPITEL 10 Farligt avfall och specialavfall	22
43 § Hantering av farligt avfall	22
44 § Insamling av farligt avfall från fastigheter.....	22
45 § Specialavfall	23
KAPITEL 11 Andra föreskrifter	23
46 § Informationsskyldighet.....	23
47 § Tillsyn av avfallshanteringsföreskrifterna	23
48 § Undantag från avfallshanteringsföreskrifterna.....	23
49 § Ikraftträdande	24

1. KAPITEL Tillämpningsområde och allmänna förpliktelser

1 § Tillämpningsområde

Skyldigheterna avseende avfallshantering grundar sig på avfallslagen (646/2011), statsrådets förordning om avfall (nedan avfallsförordningen) (978/2021), andra förordningar som utfärdats med stöd av avfallslagen samt på kommunala avfallshanteringsföreskrifter.

I 91 § i avfallslagen finns föreskrifter om vad kommunen kan utfärda avfallshanteringsföreskrifter om.

Kommunens avfallshanteringsföreskrifter gäller i huvudsak avfall som enligt avfallslagen ligger på kommunens ansvar och ordnandet av avfallshanteringen av dem i de kommuner som räknas upp i paragrafen och som hör till verksamhetsområdet. I avfallshanteringsföreskrifterna kan dock utfärdas föreskrifter även om andra avfall i den utsträckning det är nödvändigt för att förhindra okontrollerad behandling av avfall, nedskräpning och fara eller olägenheter som förorsakas av avfall och avfallshantering. I paragrafen finns en förteckning över de föreskrifter som gäller aktörer som inte omfattas av kommunens avfallshanteringsansvar, såsom näringsidkare och andra offentliga verksamheter än kommunernas verksamhet (t.ex. församlingar, staten och välfärdsområdena).

Föreskrifterna tillämpas också på avfall som behandlas i kommunens avfallshanteringssystem med stöd av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand (33 § i avfallslagen) och om tjänsten avtalas i ett avtal mellan verksamhetsutövaren och det kommunala avfallsverket. Dessutom tillämpas föreskrifterna på insamling och transport av avfall som omfattas av producentansvaret till den del avfall uppkommer på fastigheter som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall.

Vissa specialavfall som uppkommer inom hälso- och sjukvården har uteslutits från tillämpningsområdet. Dessutom har avfallshanteringsverksamhet som kräver miljötillstånd eller registrering enligt miljöskyddslagen uteslutits ur tillämpningsområdet.

2 § Definitioner

I denna paragraf definieras endast de begrepp som är nödvändiga med tanke på avfallshanteringsföreskrifterna. Om ett begrepp som är nödvändigt med tanke på avfallshanteringsföreskrifterna har definierats i avfallslagen eller avfallsförordningen har definitionen som sådan införts i avfallshanteringsföreskrifterna. Om ett begrepp som används i föreskrifterna avviker från det begrepp som används i annan lagstiftning, har detta utretts i samband med definitionen av begreppet i fråga. Definitionerna syftar till att göra det lättare att

förstå föreskrifterna och att tolka dem rätt. I samband med att föreskrifterna uppdaterades har några nya begrepp lagts till i definitionerna.

3 § Målen med avfallshanteringen

I paragrafen fastställs de mål som eftersträvas om avfall som kräver avfallshantering har uppkommit. Målen vad gäller uppkomsten av avfall är att agera i enlighet med prioriteringsordningen och främja cirkulär ekonomi och en hållbar användning av naturresurser samt att förebygga olägenheter för miljön och hälsan som orsakas av avfall och avfallshantering. Målen i föreskrifterna grundar sig på de riksomfattande målen i avfallslagen och avfallspolitiken.

2. KAPITEL Anslutning till kommunens avfallshanteringssystem

4 § Skyldighet att ansluta sig till kommunens avfallshanteringssystem

Enligt 41 § i avfallslagen ska fastighetsinnehavaren eller någon annan avfallsinnehavare överlämna avfall vars hantering kommunen är skyldig att ordna till den fastighetsvisa avfallstransport som ordnats i området eller till en områdesvis mottagningsplats som kommunen har ordnat. Genom föreskrifterna i denna paragraf preciseras skyldigheten att överlämna avfall så att den i praktiken innebär att fastigheter och byggnader som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering är skyldiga att ansluta sig till kommunens avfallshanteringssystem.

I vissa fall kan samma fastighet ha flera byggnader som omfattas av kommunens avfallshanteringsansvar och som också kan vara i olika aktörers besittning eller ägo. Då ska varje byggnad vara ansluten till den fastighetsvisa transporten. Insamlingen av avfall som uppkommer på fastigheten kan ordnas antingen fastighets- eller byggnadsvis eller med gemensamma avfallskärl enligt 7 §.

Huvuddelen av tillämpningsområdet för föreskrifterna omfattas av den fastighetsvisa avfallstransporten. I dessa områden hör fastigheten till kommunens avfallshanteringssystem i och med att den hör till den fastighetsvisa avfallstransport som avses i 35 § i avfallslagen. **Med stöd av 35 § i avfallslagen har skärgårdsområdet lämnats utanför den fastighetsvisa avfallstransporten i avfallshanteringsbestämmelserna. Enligt den kan kommunen besluta att fastighetsvis avfallstransport inte ordnas i områden med svåra trafikförbindelser, få avfallsinnehavare eller litet avfall som ska transporterats, om inte transporten ska anses nödvändig av miljö- och hälsoskäl.**

5 § Anslutning till den fastighetsvisa avfallstransporten

Enligt avfallslagen kan den fastighetsvisa avfallstransport som kommunen ansvarar för ordnas antingen som kommunalt anordnad avfallstransport eller avfallstransport som är anordnad av fastighetsinnehavaren. Denna paragraf innehåller föreskrifter om hur man ansluter sig till dessa transportsystem.

I anslutningsförfarandet betonas att fastighetsinnehavaren själv ska ta initiativ och att fastighetsinnehavaren är skyldig att anmäla och/eller avtala om en anslutning till den fastighetsvisa

transporten, beroende på avfallstransportsystemet antingen med Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab eller med en privat avfallstransportör som godkänts i avfallshanteringsregistret. I det avfallshanteringsregister som avses i 142 § 1 mom. 2 punkten i avfallslagen och som förs av NTM-centralen finns uppgifter om godkända yrkesmässiga avfallstransportörer som har rätt att transportera avfall.

Inom tillämpningsområdet för föreskrifterna används tills vidare, beroende på avfallsslag och område, båda transportsystemen. Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab har ålagts skyldighet att på sin webbplats upprätthålla aktuell information om verksamhetsområdets transportsystem för olika avfallsslag så att kunderna inom kommunens avfallshantering vid behov får exakt och aktuell information om hur transporten av olika avfallsslag har ordnats i respektive område.

6 § Avfallskärl på fastigheter

I den här paragrafen preciseras fastighetsinnehavarens skyldighet enligt 40 § att ordna ändamålsenliga lokaler för avfallskärl som transporteras inom den fastighetsvisa transporten och för lastning av avfall. Insamlingsplatsen kan också finnas utanför fastigheten, om man har kommit överens om detta med markägaren.

I lagrummet i fråga kallas platsen för mottagningsplats, men i dessa föreskrifter används begreppet insamlingsplats, som beskriver verksamheten ur avfallsinnehavarens synvinkel, och som är den som ska samla in det avfall som uppkommer på fastigheten i de avfallskärl som finns på insamlingsplatsen. Genom ordvalet har man också strävat efter att undvika förväxling med avfallscentraler, -kraftverk eller andra mottagningsplatser som fungerar som mottagningsplatser för avfallstransporter, där kommunen tar emot avfall som samlats in från fastigheter.

Dessutom innehåller paragrafen allmänna föreskrifter om vilka avfallskärl som ska finnas på insamlingsplatsen för att samla in avfall från fastigheter.

Vid kommunalt anordnad avfallstransport levererar Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab 140–660 liters ytkärl till fastigheterna. När avfallskärlet ingår i Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab:s avfallshanteringstjänst kan man säkerställa att de kärl som används överensstämmer med bestämmelserna, är användbara och säkra så att de inte medför arbetarskyddsrisiker för avfallstransportörerna. Dessutom möjliggör användningen av Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab:s kärl ett flexibelt byte av kärl när insamlingsystemen eventuellt ändras eller när fastighetsinnehavaren till exempel behöver ett mindre eller större kärl än tidigare. Användningen av kärl av lämplig storlek och lämpliga för systemet förbättrar också transportens effektivitet.

Fastigheternas egna sopkärl som används när bestämmelserna träder i kraft behöver dock inte bytas till Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab:s kärl så länge de är lämpliga för transporter och hela. Tidsfristerna för byte av sopkärl från hyreskärl till Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab:s kärl säkerställer att fastighetsinnehavarna har tillräckligt med tid att säga upp avtalen gällande hyreskärlen och Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab har tillräckligt med tid att ordna nödvändiga sopkärl till fastigheten vid rätt tidpunkt.

7 § Fastigheternas gemensamma avfallskärl

Enligt 40 § i avfallslagen kan flera fastigheter eller byggnader också samla sitt avfall i ett gemensamt avfallskärl, det vill säga ett så kallat "klimppa-kärl", och på en insamlingsplats som är gemensam för flera fastigheter. En avståndsbegränsning har fastställts för hur långt avståndet får vara mellan den plats där det gemensamma sopkärlets är placerat och de fastigheter som använder det. **På så sätt säkerställs avfallskärlens tillgänglighet.** Ägande- eller besittningsförhållanden (fastigheter som ägs av samma ägare), användningsändamål för fastigheter eller deras läge inom samma kommun kan inte enbart utgöra en grund för att höra till ett gemensamt avfallskärl. De fastigheter som hör till ett gemensamt avfallskärl borde alltid vara belägna på **Sydvästra Finlands avfallshanteringsnämnds och Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab:s verksamhetsområde** eftersom 41 § i avfallslagen förpliktar till att överlämna avfallet till "den fastighetsvisa avfallstransport som ordnats i området".

Grundandet av gemensamma avfallskärl har underlättats i synnerhet för fastigheter vid enskilda vägar eftersom transportförhållandena ofta är svårare på små enskilda vägar utanför tätorterna som planerats för en liten trafikmängd.

Även fastigheter i ett område för områdesinsamling har enligt paragrafen på vissa villkor möjlighet att ansluta sig till ett gemensamt avfallskärl i ett område med fastighetsvis avfallstransport. Då förutsätts för att de gemensamma avfallskärlen ska kunna nås smidigt att det gemensamma kärlet finns på hamnplatsen eller i dess omedelbara närhet, så att det inte behöver göras separata långa transporter.

För att fastigheternas avfallshantering ska kunna följas upp och övervakas samt för att avfallsavgifterna ska kunna faktureras på korrekt sätt måste avfallstransportören och i områden där fastighetsinnehavaren ordnar transporten även avfallshanteringsmyndigheten underrättas när gemensamma kärl införs eller avskaffas.

För det gemensamma kärlet ska utses en person som ansvarar för att upprätthålla kärlet och som har i uppgift att underrätta myndigheten om ärenden som gäller kärlet och som avfallstransportörerna och myndigheterna kan kontakta i frågor som gäller underhåll och uppföljning av kärlet.

8 § Kvartersinsamling

I system med kvartersinsamling används bostadsområdes- eller kvartersvisa mottagningsplatser för avfall. Kvartersinsamlingen är en del av den fastighetsvisa avfallsinsamlingen och skyldigheten att ansluta sig till den fastighetsvisa avfallstransporten uppfylls genom att man hör till den kvartersinsamling som ordnas i området. I kvartersinsamlingen fungerar fastigheternas gemensamma insamlingsplats och de avfallskärl som placerats där som insamlingsplats för avfall.

9 § Avbrytande av fastighetsvis avfallstransport för viss tid

Paragrafen ger möjlighet att avbryta den fastighetsvisa avfallstransporten i situationer där fastigheten står tom och oanvänd, eftersom det då inte kan uppstå avfall som överlämnas för transport. Avfallskärlen ska tömmas innan avbrottet inleds så att avfallet inte orsakar olägenheter

under avbrottet. Det ska alltid handla om ett avbrott för viss tid. Om det behövs kan avbrottet dock förlängas när tiden gått ut.

Kortare avbrott i transportererna förutsätter att avfallstransportören meddelas om saken så att avbrottet kan beaktas i körschemat. Längre avbrott ska meddelas till avfallshanteringsmyndigheten som övervakar avfallstransportererna i området.

10 § Områdesinsamling av blandavfall

Avfallshanteringsmyndigheten kan med stöd av 35 § i avfallslagen besluta att vissa områden ska lämnas utanför den fastighetsvisa avfallstransporten av blandat kommunalt avfall. Inom tillämpningsområdet för föreskrifterna ordnas inte fastighetsvis avfallstransport av blandavfall i de skärgårdsområden där det finns få invånare under största delen av året, där mängden avfall är ringa och där det är exceptionellt besvärligt att hämta avfall från fastigheterna på grund av bristen på vägförbindelser och/eller de svåra transportförhållandena i området.

I dessa områden med områdesinsamling har avfallsinsamlingen ordnats med hjälp av områdesvisa insamlingspunkter för blandavfall som upprätthålls av Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab, och innehavare av fastigheter i området hör till kommunens avfallshanteringssystem genom att överlåta blandavfallet till områdesvisa mottagningsplatser, det vill säga insamlingspunkter, i enlighet med 41 § i avfallslagen.

Innehavare av fastigheter i ett område med områdesinsamling i skärgården har på vissa villkor getts möjlighet att ansluta fastighetens blandavfall till den fastighetsvisa avfallstransporten. Genom de villkor som fastställs i föreskrifterna säkerställs att avfallskärlet på en fastighet kan tömmas med sopbil och att insamlingsplatserna är lätta att nå, så att en vederbörlig avfallshantering på fastigheten inte förhindras av tillgänglighetssvårigheter. Möjligheten att ansluta sig till den fastighetsvisa transporten har ansetts nödvändig på grund av att den i vissa fall kan vara ett betydligt enklare sätt att ordna en ändamålsenlig avfallshantering än att använda områdesvisa insamlingspunkter.

11 § Avfall som inte kan transporteras genom den fastighetsvisa avfallstransporten

Avfallsinnehavaren kan själv ordna transport av avfall som inte lämpar sig för den fastighetsvisa avfallstransporten på de områdesvisa insamlingsplatser som kommunen eller producenterna ordnat, om detta tillåts i avfallshanteringsföreskrifterna. Paragrafen är nödvändig om man vill tillåta att till exempel stora avfallsstycken eller avfallspartier som uppkommer vid egna bygg- eller rivningsprojekt transporteras på egen hand till mottagningsplatser som upprätthålls av Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab. Avfall som avses i paragrafen är till exempel kasserade möbler och andra stora föremål samt trädgårds- och renoveringsavfall.

12 § Mottagnings- och behandlingsplatser för avfall

I paragrafen finns information om mottagningsplatser dit avfall som inte lämpar sig för fastighetsvis avfallstransport får föras. Inom tillämpningsområdet för föreskrifterna får avfall som omfattas av

kommunens skyldighet att ordna avfallshantering endast föras till de mottagningsplatser som anvisats av Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab. Kommunens ensamrätt att ordna avfallshantering av avfall som omfattas av dess ansvar har preciserats genom föreskrifter om att ingen annan aktör har rätt att ta emot avfall som omfattas av kommunens ansvar. Avfall som omfattas av producentansvaret ska på motsvarande sätt levereras till de mottagningsplatser som producenterna anvisat, så att producenten har möjlighet att sörja för sina egna skyldigheter.

Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab är skyldig att upprätthålla aktuell **information** om mottagningsplatser för avfall som omfattas av kommunens ansvar i datanätet. Syftet med föreskriften är att ge fastighetsinnehavare och andra avfallsinnehavare till känna vart avfall som faller på kommunens avfallshanteringsansvar ska föras. Avfallshanteringsföreskrifterna inkluderar inte **information** över mottagningsplatser eftersom mottagningsplatserna kan ändra. Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab tar dessutom emot avfall genom sina ambulerande insamlingar och informerar separat om dessa.

3. KAPITEL Sortering av avfall och leverans till insamlingen

13 § Avfallsslag som sorteras på fastigheten

Genom skyldigheten att källsortera avfall främjas tillgodoseendet av prioriteringsordningen och skyldigheten att samla in avfall av olika beskaffenhet separat i enlighet med avfallslagen. Syftet med föreskriften är att skilja återvinningsbart avfall från blandat avfall som återvinns som energi och från varandra, så att de kan levereras så rena som möjligt till de avfallskärl som är avsedda för dem på fastigheten eller till områdesvisa mottagningsplatser. I avfallsförteckningen som presenteras i paragrafen har man samlat de vanligaste avfallsslagen som uppkommer på bostadsfastigheter och som sorteras separat, men listan är inte uttömmande.

Vad gäller bygg- och rivningsavfall som uppkommer i samband med egna renoveringar utfärdas i avfallsförordningen (26 §) föreskrifter om minskning av mängd och skadlighet samt behandling samt skyldigheter till separat insamling (27 §), som gäller såväl näringsverksamhet som fastigheter som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering. Bygg- och rivningsavfall som uppkommer på bostadsfastigheter omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering endast i det fall att de härstammar från hushållets småskaliga, egna bygg- och rivningsprojekt. Om ett företag som tillhandahåller renoveringstjänster ansvarar för avfallshanteringen av bygg- och rivningsavfall som uppkommer på bostadsfastigheten, är det fråga om avfall från näringsverksamhet.

14 § Insamling av blandavfall

För att avfallshanteringen ska fungera på vederbörligt sätt ska alla fastigheter som omfattas av fastighetsvis avfallstransport ha ett avfallskärl för insamling av blandavfall. Blandavfallet styrs till energiåtervinning.

För att prioritetsordningen ska följas är det viktigt att man med hjälp av källsortering och separat insamling kan separera alla återvinningsbara avfallsslag så att de inte går till energiåtervinning.

15 § Skyldighet att sortera och separat insamla avfall som uppstår i boende

Skyldigheterna till separat insamling som presenteras i tabellen grundar sig på kraven i 17 och 18 § i avfallsförordningen (978/2021). Skyldigheten för fastigheter att samla in återvinningsbart avfall separat bidrar till att främja tillgodoseendet av prioriteringsordningen, utöka och underlätta materialåtervinningen och förbättra kvaliteten på de avfall som ska återvinnas. Ett alternativ till separat fastighetsvis insamling av bioavfall är att kompostera avfallet på fastigheten.

Enligt 2 mom. i paragrafen erbjuds den frivilliga separata insamling som Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab ordnar inom hela tillämpningsområdet för föreskrifterna, med undantag av öar utan vägförbindelse, Houtskär samt områden utanför tätorterna Nagu och Korpo. En fastighetsinnehavare på ett område med frivillig separat insamling kan ansluta sig till den fastighetsvisa transporten av avfall som samlas in separat och som ordnas av Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab genom att komma överens om detta med bolaget. Frivillig insamling ordnas inte i de skärgårdsområden som nämns i paragrafen, där det på grund av brist på vägförbindelse

antingen är omöjligt eller så är kostnaderna för och miljökonsekvenserna av fastighetsvis transport oskäligt stora i förhållande till den miljönytta som insamlingen medför när man beaktar transportförhållandena i områdena i fråga och mängden avfall som uppkommer.

Tätorterna är inte bundna till kommungränserna. Även ett enhetligt tätortsområde med 10 000 invånare som förpliktar till separat insamling av bioavfall kan överskrida kommungränserna. Eftersom tätortsgränserna i praktiken ständigt ändras till följd av byggande och flyttningsrörelsen, beskrivs de förpliktande gränserna för separat insamling enligt dessa avfallshanteringsföreskrifter med kartmaterial i anslutning till avfallshanteringsföreskrifterna, som kan anses vara uppdaterade utan att nya beslut om avfallshanteringsföreskrifterna fattas. Områdesgränserna justeras med jämna mellanrum så att skyldigheterna i avfallslagen och -förordningen uppfylls och hålls så uppdaterade som möjligt när bostadsområdena ändras.

Kartmaterialet grundar sig på Finlands miljöcentrals uppföljningssystem för samhällsstrukturen (YKR), vars tätortsmaterial består av rutor på 250 m x 250 m som inte följer fastighetsgränserna. Vid separat insamling av fastighetsvist bioavfall avviker man från avgränsningen enligt YKR för tätorter med 10 000 invånare. Separat insamling av bioavfall behöver inte ordnas på de fastigheter som är belägna i sådana tätortsrutor som sprider ut sig på en kalkylmässig tätort med 10 000 invånare till enskilda byggnader, till exempel över ett vattendrag till en ö eller ett område dit det är en anmärkningsvärt lång omväg från det egentliga tätortsområdet. Avgränsningen kan göras med stöd av 15 § i avfallslagen, eftersom separat insamling av bioavfall från enskilda och logistiskt svåra fastigheter sannolikt inte leder till det bästa slutresultatet med tanke på miljön vid fastighetsvis transport av bioavfall. En fastighet i gränsområdet för kartavgränsningarna anses höra till det område som avses i kartmaterialet i fråga om de byggnader som enligt MDB:s befolkningsdatasystem ligger inom det område som avses i kartmaterialet.

41 § 3 mom. i avfallslagen ger fastighetsinnehavaren möjlighet att ordna transporten av separat insamlat förpackningsavfall och bioavfall själv, om kommunen inte ordnar detta. Enligt föreskriften ordnar kommunen inte fastighetsvis transport av avfall som samlas in separat på öar utan vägförbindelse, på Houtskär eller i områden utanför tätorterna Nagu och Korpo.

16 § Skyldighet att sortera och separat insamla avfall från andra fastigheter som omfattas av den kommunala hanteringen av samhällsavfall

I 21 § i avfallsförordningen åläggs fastighetsvis insamling även av annat avfall än sådant som uppkommer vid boende. Avfallshanteringsföreskrifterna kan endast innehålla föreskrifter om avfall från kommunens förvaltnings- och serviceverksamhet som omfattas av kommunens avfallshanteringsansvar. Skyldigheten för fastigheter att samla in återvinningsbart avfall separat bidrar till att främja tillgodoseendet av prioriteringsordningen, utöka och underlätta materialåtervinningen och förbättra kvaliteten på de avfall som ska återvinnas. Ett alternativ till separat fastighetsvis insamling av bioavfall och överlämnande av detta för transport är att kompostera avfallet på fastigheten.

Det är möjligt att avvika från skyldigheten att samla in avfall separat enligt avfallsförordningen genom beslut av avfallshanteringsmyndigheten på det sätt som anges i avfallshanteringsföreskrifterna. När skyldigheten att samla in avfall separat enligt

avfallsförordningen inskränks genom ett undantagsbeslut, ska grunden för undantaget bedömas på nytt senast om fem år. Enligt dessa föreskrifter avviker man från skyldigheten att samla in avfall separat så att Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab inte ordnar separat insamling av de avfall som nämns i tabellen på öar utan vägförbindelse eller på Houtskär, där det på grund av avsaknad av vägförbindelse antingen är omöjligt eller där kostnaderna för och miljökonsekvenserna av den fastighetsvisa transporten är för stora i förhållande till den miljönytta som ordnandet av insamlingen ger när man beaktar transportförhållandena i områdena och mängden avfall som uppkommer.

Enligt 3 mom. i paragrafen erbjuds den frivilliga separata insamling som Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab ordnar inom hela tillämpningsområdet för föreskrifterna, med undantag av öar utan vägförbindelse, Houtskär samt områden utanför tätorterna Nagu och Korpo. En fastighetsinnehavare på ett område med frivillig separat insamling kan ansluta sig till den fastighetsvisa transporten av avfall som samlas in separat och som ordnas av Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab genom att komma överens om detta med bolaget. Frivillig insamling ordnas inte i de skärgårdsområden som nämns i paragrafen.

Tätorterna är inte bundna till kommungränserna. Eftersom tätortsgränserna i praktiken ständigt ändras till följd av byggande och flyttningsrörelsen, beskrivs de förpliktande gränserna med kartmaterial i anslutning till avfallshanteringsföreskrifterna, som kan anses vara uppdaterade utan att nya beslut om avfallshanteringsföreskrifterna fattas. Områdesgränserna justeras med jämna mellanrum så att skyldigheterna i avfallslagen och -förordningen uppfylls och hålls så uppdaterade som möjligt när bostadsområdena ändras. Kartmaterialet grundar sig på Finlands miljöcentrals uppföljningssystem för samhällsstrukturen (YKR), vars tätortsmaterial består av rutor på 250 m x 250 m som inte följer fastighetsgränserna. En fastighet i gränsområdet för kartavgränsningarna anses höra till det område som avses i kartmaterialet i fråga om de byggnader som enligt MDB:s befolkningsdatasystem ligger inom det område som avses i kartmaterialet.

41 § 3 mom. i avfallslagen ger fastighetsinnehavaren möjlighet att ordna transporten av separat insamlat förpackningsavfall och bioavfall själv, om kommunen inte ordnar detta. Enligt föreskriften ordnar kommunen inte fastighetsvis transport av avfall som samlas in separat på öar utan vägförbindelse, på Houtskär eller i områden utanför tätorterna Nagu och Korpo.

4. KAPITEL Självständig behandling och utnyttjande av avfall

17 § Kompostering

Enligt 41 a § i avfallslagen kan avfallsinnehavaren självständigt behandla avfall som uppkommer vid boende på sin fastighet eller överlåta bioavfall, avloppsslam eller annat därmed jämförbart avfall som uppkommer vid boende, för behandling på en grannfastighet eller någon annan fastighet i närheten, om den egna eller gemensamma behandlingen är småskalig och behandlingen har godkänts i de kommunala avfallshanterings- eller miljöskyddsföreskrifterna. Genom denna paragraf tillåts egen småskalig kompostering under vissa förutsättningar. Genom att tillåta kompostering främjas tillgodoseendet av prioritetsordningen och återvinningen av avfall på den plats där de uppkommer samt minskas behovet av att transportera avfall.

Syftet med komposteringsförbudet för fortplantningsdugliga delar av invasiva främmande arter är att förhindra att arterna sprids via en kompostprodukt. Föreskrifter om bekämpning av främmande arter finns i lagen om hantering av risker orsakade av främmande arter (1709/2015), där det bland annat föreskrivs om förbud mot att släppa ut främmande arter i miljön och fastighetsinnehavares och andra aktörers skyldigheter att sörja för detta.

Genom föreskrifterna om livsmedelsavfall eller fekalt avfall strävar man efter att förebygga olägenheter som orsakas av okontrollerad avfallshantering. För att undvika lukt är det viktigt att man använder endast sådana kompostorer som lämpar sig för varje typ av avfall. Kraven på komposterare grundar sig på de krav som ställs på avfallsbehandlingsanläggningar i 12 § i avfallsförordningen. I förordningen finns mer detaljerade krav som berör småskalig avfallsbehandling på fastigheten.

I Bokashi-metoden placeras organiskt avfall i ett för ändamålet avsett kärl för fermentering, det vill säga i ett syrefritt tillstånd. Det organiska material som varit i bokashin kräver efterkompostering för att omvandlas till mull. Bokashi-metoden kan med stöd av föreskrifterna användas som tillägg till kompostering vid egen behandling av avfall.

18 § Anmälan om kompostering av bioavfall

Anmälningsskyldigheten gällande kompostering av bioavfall grundar sig på skyldigheterna i 41 a § i avfallslagen och 43 § i avfallsförordningen, enligt vilka avfallsinnehavaren ska lämna uppgifter om egen behandling av bioavfall till den kommunala avfallshanteringsmyndigheten. Skyldigheten att anmäla uppgifter och anteckna dem i registret är nödvändig för att mängden bioavfall som behandlats på fastigheterna ska kunna uppskattas och räknas med i mängden återvunnet kommunalt avfall i enlighet med kommissionens genomförandebeslut (EU) 2019/1004.

19 § Avfallskvarn

Ett avlopp är inte en sådan godkänd leveransplats för avfall som avses i avfallslagen. Syftet med paragrafen är också att förebygga olägenheter som avfallet orsakar avloppsnätet och reningen av avloppsvattnet.

20 § Förbränning av avfall

Bortskaffande av avfall genom förbränning är i princip förbjudet med stöd av avfallslagen. I paragrafen uppräknas situationer där avfallsförbränning undantagsvis är tillåten. Även i de situationer där det är tillåtet ska man alltid beakta omständigheterna i omgivningen på ett sådant sätt att de olägenheter som nämns i föreskrifterna inte kan uppstå.

Förbränning av annat avfall än det som specifikt tillåts i föreskriften kan inte tillåtas eftersom man till exempel i fråga om en öppen eld eller eldstäder i fastigheter inte kan säkerställa tillräckligt bra förbränningsförhållanden för att minimera olägenheterna.

21 § Nedgrävning eller nedsänkning av avfall

Nedgrävning av avfall, nedsänkning i vattendrag eller på is är i avfallslagen förbjuden okontrollerad behandling av avfall som kan orsaka fara eller skada för hälsan eller miljön samt nedskräpning av miljön.

22 § Användning av avfall i markbyggnad och jordförbättring

Enligt 41 a § i avfallslagen får avfallsinnehavaren självständigt behandla avfall på sin fastighet om den egna behandlingen är småskalig och behandlingen har godkänts i de kommunala avfallshanterings- eller miljöskyddsföreskrifterna. Föreskriften har utfärdats för att möjliggöra småskalig återvinning av engångskaraktär inom hela tillämpningsområdet för dessa föreskrifter.

Småskaligheten har i motiveringarna till lagen beskrivits genom att konstatera att egen återvinning främst skulle begränsas till kompostering av bioavfall, trädgårdsavfall och annat vegetabiliskt avfall samt användning av små mängder rent trä och annat motsvarande avfall som bränsle i fastighetens eldstad.

Det har ålagts att en anmälan om återvinningen ska göras till miljövårdsmyndigheten, som på basis av anmälan kan bedöma miljökonsekvenserna av återvinningen och vid behov till exempel förbjuda återvinning som medför risk för förorening av miljön.

Aska som uppkommer vid förbränning av rent trä innehåller näringsämnen som kan utnyttjas till exempel genom att man använder askan som jordförbättringsmedel i trädgården.

5. KAPITEL Avfallskärl

23 § Typer av avfallskärl

Paragrafen grundar sig på fastighetsinnehavarens skyldighet enligt 40 § i avfallslagen att ordna en mottagningsplats för insamling av avfall som omfattas av fastighetsvis avfallstransport och skyldigheten enligt 10 § i avfallsförordningen att på mottagningsplatsen ordna ett tillräckligt antal avfallskärl, som lämpar sig för de avfallsslag som samlas in i dem.

Fastigheten ska ha en behövlig mängd avfallskärl för insamling och transport av avfall samt för förebyggande av de miljö- och hälsolägenheter som avfallet orsakar under lagringen. Avfall som förvaras utanför avfallskärnen kan orsaka nedskräpning eller fara eller skada för hälsan och miljön.

I paragrafen finns en skriftlig beskrivning av vilka typer av avfallskärl som tillåts och deras tekniska egenskaper. Förteckningen inkluderar de vanligaste typerna av avfallskärl inom fastighetsvis avfallstransport. De kärl som tagits med tillgodoser avfallstransportörernas arbetarskydd och kan tömmas maskinellt. Vid fastighetsvis avfallstransport är det förbjudet att använda ställningar avsedda för sopsäckar, enbart sopsäckar eller lyftbara snabbcontainrar som har konstaterats vara farliga med tanke på transportörernas arbetssäkerhet. **Vid fastighetsvis transport får komposterande bioavfallskärl inte användas, med undantag av transport av avfall från näringsverksamhet. Begränsningen har antecknats i föreskrifterna eftersom separat insamlat**

bioavfall från fastigheterna transporteras till en anläggning i vars process man inte ska lägga mull. Innehållet i det komposterande bioavfallskärlet skulle vid tömningen sannolikt vara åtminstone delvis förmultnat.

Utöver de verbala definitionerna av olika typer av avfallskärl åläggs i paragrafen en skyldighet att använda avfallskärl enligt de standarder som presenteras i paragrafen. På marknaden finns också andra avfallskärl än sådana som uppfyller den verbala definitionen enligt standarden. Dessa kan dock lättare gå sönder i samband med maskinell lastning.

I paragrafen ges dock möjlighet att använda även andra typer av avfallskärl under förutsättning att kärlet lämpar sig för transportören. Syftet med detta är att ge möjlighet att införa nya innovationer utan att äventyra förarens arbetssäkerhet.

24 § Märkning av avfallskärl

Föreskriften har utfärdats för att underlätta avfallssorteringen, användningen av avfallskärl och avfallstransportörens arbete. Om kärlet är märkta på tillbörligt sätt är det också lättare att ingripa i eventuella problem med avfallshanteringen och försummelser.

10 § i avfallsförordningen förpliktar till att på avfallskärlets lock eller främre vägg fästa en märkning med uppgifter om vilken avfallstyp som får sättas i kärlet och kontaktuppgifter till det företag eller den sammanslutning som ansvarar för insamlingen. Dessutom ska det på ett synligt ställe på avfallskärlet eller i dess omedelbara närhet finnas sorteringsanvisningar gällande avfallstypen.

Om avfallskärlet inte finns på en fastighet eller i dess omedelbara närhet eller om avfallsinsamlingsredskap för flera fastigheter finns på samma insamlingsplats, ska kärlet märkas så att avfallskärlets innehavare/användare tydligt framgår. Genom att märka varje avfallskärl säkerställer man att avfallstransportören tömmer rätt kärl i rätt tömningsrytm och att faktureringen sker korrekt. Märkningen kan bestå av till exempel fastighetens adress.

Den avfallsinnehavare som använder kärlet och den person som ansvarar för ett gemensamt kärl ansvarar för att märka ett fastighetsspecifikt kärl.

25 § Fyllning av avfallskärl

Genom paragrafen specificeras de föreskrifter om tömning av avfallskärl som utfärdas i 10 § i avfallsförordningen. För avfallskärl som flyttas för hand gäller en maximivikt som fungerar som en indikation om vilka mängder avfall man kan lägga i avfallskärlet. Viktbegränsningen har fastställts för att förbättra transportörernas arbetarskydd.

Genom föreskrifterna som gäller förpackning av avfall strävar man efter att förebygga förorening av avfallskärlet och olägenheter till följd av detta samt till exempel okontrollerad spridning av finfördelat dammande avfall i miljön i samband med lastning och transport. Genom att förpacka bioavfall förhindrar man också att avfallet fryser fast i kärlet. Syftet med skyldigheten att förpacka textilavfall är att förhindra att textilier förstörs i avfallskärlet.

I föreskriften ingår en förteckning över allmänt avfall från boende som inte får placeras i avfallskärl som omfattas av fastighetsvis avfallstransport. Listan är inte uttömmande. I avfallskärlet får inte

läggas något sådant avfall som kan medföra en risk med tanke på arbetssäkerheten för den som tömmer avfallskärlet, skada avfallskärlet eller transportmaterielen eller försvåra lastningen eller lossningen av avfall. Syftet med föreskriften är att säkerställa en säker och fungerande avfallshantering med tanke på avfallsinnehavaren, den som genomför avfallshanteringen samt miljön.

26 § Avfallskärlens tömningsintervall

Genom föreskrifterna om tömningsintervaller för fast avfall specificeras 10 § i förordningen om avfall, enligt vilken avfallskärlet ska tömmas så ofta att kärlet alltid kan förslutas, avfallet ryms i kärlet och avfallet inte medför förorening eller nedskräpning av omgivningen, lukt eller annan hygienisk olägenhet. Dessutom har man också strävat efter att beakta avfallsinsamlingens och transportens logistiska effektivitet, skadliga miljökonsekvenser av transporten samt transportkostnaderna så att kärlet inte töms i onödan.

Om det går att källsortera bio- och förpackningsavfall kan mängden avfall som samlas i kärlet för brännbart avfall vara ringa, vilket också bör återspeglas i tömningsintervallen för kundens kärl för blandavfall. De tömningsintervaller som presenteras i tabellen är **längsta möjliga tömningsintervaller**, så det kan för att förebygga olägenheter som orsakas av avfallshanteringen krävas kortare tömningsintervaller än de som presenteras i tabellen.

Lukt- och hygienolägenheter inom avfallshanteringen orsakas i huvudsak av bioavfall som förvaras länge i avfallskärlet och därför ska kärl som innehåller bioavfall tömmas oftare än andra avfallskärl. Tömningsintervallet för ett kärl för **bland** avfall kan vara längre om bioavfallet sorteras för separat insamling i ett separat avfallskärl eller komposteras på fastigheten. Tömningsintervallet för ett kärl för **bland** avfall kan också vara längre än normalt vintertid utanför tätorterna, där förvaringen av avfall i avfallskärlet under en längre tid inte bedöms orsaka olägenheter för miljön då avfallet lagras svalt.

Tömningsintervallet för bioavfallskärl kan vara längre vintertid utanför tätorterna samt vid användning av ventilerade bioavfallskärl, underjordsbehållare eller kärl i kylda avfallsrum, eftersom risken för att lukt- och hygienolägenheter uppstår då är mindre.

De längsta möjliga tömningsintervallerna för annat avfall som ska återvinnas är i föreskrifterna klart längre än tömningsintervallerna för bland- och bioavfall. Enligt producentsammanslutningens sorteringsanvisningar ska förpackningsavfallet lämnas rent och torrt i insamlingen, varvid liknande hygieniska olägenheter som bland- eller bioavfall inte utgör en risk i långa tömningsintervall (<https://rinkiin.fi/sv/sortering-hemma/sorteringsanvisningar>, [Sorteringsguide: Läs sorteringsanvisningarna för förpackningar - Rinkin.fi](#)). Om olägenheter förekommer ska tömningsintervallet bytas till ett kortare intervall oberoende av kärlets påfyllningsgrad. De längsta tömningsintervallerna för glas- och metallförpackningar och avfallskärl för småmetaller har förlängts från 24 veckor till 52 veckor, eftersom ackumuleringen av förpackningsglas- och metallavfall från de bostadshus som omfattas av skyldigheten till separat insamling inte alltid förutsätter en tätare tömning av kärlet.

27 § Underhåll och tvätt av avfallskärl

Föreskriften ålägger innehavaren av ett avfallskärl att se till att avfallskärlet är rent och i skick. 10 § i avfallsförordningen föreskriver att avfallskärlet ska underhållas och rengöras tillräckligt ofta så att insamlingen inte medför någon fara eller skada för hälsan eller miljön. **I föreskriften har man dessutom beaktat eventuella olägenheter för trivseln.** Förordningen om avfall förpliktar till att rengöra ett kärl för blandavfall minst en gång per år och ett kärl för bioavfall minst två gånger per år.

6. KAPITEL Insamlingsplatser för avfall

28 § Placering av avfallskärl på insamlingsplatsen

Enligt 10 § i avfallsförordningen ska man kunna nå insamlingsplatsen för avfallet obehindrat och avfallet ska kunna lastas tryggt. I paragrafen har detta preciserats genom mer detaljerade skyldigheter som berör hur insamlingsplatsen ordnas utrustas samt hur avfallskärnen placeras. Syftet med paragrafen är att säkerställa att avfallstransportören lätt och säkert kan lasta avfallet utan att orsaka fara eller olägenheter för andra som rör sig i området eller för konstruktioner i omgivningen.

29 § Placering av avfallskärl eller låsning av avfallskärlet

Genom föreskriften säkerställs att avfallstransportören lätt ska kunna lasta avfallet, även ur sådana avfallskärl och från sådana insamlingsplatser som eventuellt är låsta.

30 § Områdesvisa insamlingsplatser

Föreskriften har utfärdats för att förhindra missbruk och nedskräpning av de regionala insamlingspunkterna för avfall. Transporten av avfall till de områdesvisa insamlingsplatserna får inte orsaka olägenheter för återvinningen av det avfall som samlats där eller medföra nedskräpning av insamlingsplatsen eller dess omgivning.

För att förhindra nedskräpning av oövervakade områdesvisa insamlingsplatser förutsätts att avfall inte lämnas utanför avfallskärnen på insamlingsplatserna ens i de fall där kärnen på platsen är fulla.

I föreskriften fastställs dessutom att de som upprätthåller områdesvisa insamlingsplatser är skyldiga att se till att mottagningen av avfall fungerar och att det är rent på insamlingsplatsen.

7. KAPITEL Avfallstransport

31 § Avhämtning och lastning av avfall

Skyldigheterna som gäller lastning av avfall gäller i huvudsak avfallstransportörer. Enligt 10 § i avfallsförordningen ska tidpunkten för lastningen planeras så att de som bor och vistas i närheten

inte utsätts för buller eller andra motsvarande olägenheter. I föreskriften har tidpunkten för lastningen preciserats genom att tillåta lastning **vardagar kl. 5–22 och lördagar kl. 7–18. Under söckenhelgsveckorna har lördagens lastningstid förlängts för att tömningspausen under helgdagarna inte ska orsaka att sopkärlen blir överfulla och skräpar ner.**

Genom att tillåta lastning redan klockan **5** på vardagsmorgnar kan avfall avhämtas från tätorternas centrum före den värsta rusningstiden och då orsakar de tunga sopbilarna så lite olägenheter som möjligt för den övriga trafiken och trafiksäkerheten.

32 § Transport av avfall

Paragrafen gäller huvudsakligen yrkesverksamma avfallstransportörer. Målet med föreskriften är att säkerställa att avfallet inte kan spridas i miljön under lastningen eller transporten. Enligt 11 § i avfallsförordningen ska avfall transporteras i ett tätt emballage, ett slutet transportmedel eller övertäckt.

Enligt 15 § i avfallslagen får separat insamlat avfall eller avfall av olika slag transporteras i samma behållare endast om det inte medför olägenheter för användningen av avfallet för materialåtervinning eller återvinning och det i fråga om avfall som omfattas av producentansvaret har avtalats om saken med producenterna. Det att samma transportmateriel växelvis används vid transport av olika avfallsfraktioner får inte heller försämra de insamlade avfallsfraktionernas duglighet för materialåtervinning eller återvinning. Separat insamlat avfallsmaterial får alltså till exempel inte förorenas av transportmaterialet så att återvinningsbarheten försämras.

I paragrafen framförs också en skyldighet att enligt 121 § i avfallslagen upprätta ett transportdokument för vissa avfallsslag och att den som överlåter, transporterar och tar emot avfall bör känna till detta.

33 § Transportregister och lämnande av transportuppgifter

I 39 § i avfallslagen föreskrivs om avfallstransportörens skyldighet att lämna uppgifter om genomförda avfallstransporter i redigerbar elektronisk form. Skyldigheten preciseras i 42 § i avfallsförordningen.

Enligt motiveringarna till 42 § i avfallslagen kan i fråga om avfallstransport som ordnas av kommunen den som beställer avfallstransporttjänsten, det vill säga det kommunala avfallsverket, lämna de transportuppgifter som avses i 39 § i avfallslagen centraliserat till avfallshanteringsmyndigheten i stället för att varje entreprenör separat lämnar in dem. Då kan den som beställer transporten och avfallshanteringsmyndigheten komma överens om hur uppgifterna ska lämnas. Även då ska åtminstone kraven i förordningen iakttas när uppgifterna lämnas.

34 § Leveransplatser för avfall för avfallstransportörer

Paragrafen om mottagnings- och behandlingsplatser är avsedd för yrkesverksamma avfallstransportörer. Föreskrifter om leverans av avfall från hushåll till exempelvis återvinningspunkter eller avfallsstationer ges i kapitel 2.

Syftet med föreskriften är att säkerställa att avfall som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering och som omfattas av producentansvaret hamnar på ändamålsenliga leveransplatser, så att kommunen och producenterna har rätt och möjlighet att ordna den avfallshantering som de ansvarar för.

Eftersom mottagningsplatserna för avfall kan ändra, ibland rätt ofta, inkluderar föreskrifterna ingen lista över mottagningsplatser. Däremot åläggs Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab att upprätthålla en lista över mottagnings- och behandlingsplatser på bolagets webbplats.

I paragrafen nämns de allmänna skyldigheterna och allmän praxis kring användningen av mottagnings- och behandlingsplatserna så att prioriteringsordningen och en korrekt avfallshantering tillgodoses samt för att förhindra de olägenheter för miljön och hälsan som avfallshanteringen kan ge upphov till.

KAPITEL 8 Avloppsslam från boende och annat avloppsslam som omfattas av den kommunala hanteringen av samhällsavfall

35 § Skyldighet att ansluta sig till fastighetsvis transport av slam från slamavskiljare och slutna tankar

Enligt 41 § i avfallslagen ska fastighetsinnehavaren eller någon annan avfallsinnehavare överlämna avfall vars hantering kommunen är skyldig att ordna till den fastighetsvisa avfallstransport som ordnats i området. Genom föreskrifterna i den här paragrafen specificeras den skyldighet att överlämna avfall som nämns i lagen så att den i praktiken innebär att fastigheter och byggnader som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering är skyldiga att höra/ansluta sig till den fastighetsvisa transporten av slam från slamavskiljare och slutna tankar.

Vid avfallstransport som ordnas av kommunen ansvarar en transportör som arbetar för Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab:s räkning för att ordna slamtransporten. Avfallet ska överlämnas till transportören i enlighet med 36 § i avfallslagen. För att säkerställa att slam transporteras på behörigt sätt får slam vid transport som ordnas av fastighetsinnehavaren överlåtas endast till en aktör som godkänts i det register som avses i 94 § i avfallslagen. För att godkännas i registret måste transportören verka på ett yrkesmässigt sätt, i enlighet med lagar och förordningar, verksamheten får inte orsaka fara eller olägenheter för hälsan eller miljön och transportmaterielen måste lämpa sig för ändamålet.

I föreskriften åläggs transportören dessutom att transportera slam som omfattas av kommunens avfallshanteringsansvar till en plats som anvisas av Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab. Syftet med föreskriften är att säkerställa att slammet transporteras till ändamålsenliga leveransplatser, så att kommunen har rätt och möjlighet att ordna en sådan hantering av slam som hör till dess ansvar.

Ett undantag från det som nämns ovan är eventuella serviceavtal gällande minireningsverk som ingåtts mellan en fastighetsinnehavare och leverantören av reningsverket. För att säkerställa att

slamtömningen i anslutning till servicebesöket sker på ändamålsenligt sätt och för att följa upp transporter ska tömningar i anslutning till servicen anmälas till avfallshanteringsmyndigheten.

36 § Tömning av slambehållare

Föreskriften har utfärdats för att ordna insamling och transport av slam från slamavskiljare och slutna tankar som omfattas av kommunens avfallshanteringsansvar. Genom föreskriften eftersträvas dessutom att säkerställa en tillräcklig och regelbunden tömning och underhåll av slamavskiljare, så att reningseffekten i de fastighetsspecifika avloppssystemen kan bevaras och så att slam inte okontrollerat kommer ut i miljön. Eftersom det i gällande lagstiftning inte har fastställts några minimitömningsintervall för slamavskiljare är det viktigt att tömningsintervallen fastställs i avfallshanteringsföreskrifterna så att det kan säkerställas att avloppsvattensystemen fungerar på behörigt sätt.

Vid fastställandet av minimitömningsintervallen för slamavskiljare har man strävat efter att beakta fastigheternas användningsändamål, avloppsvattnets kvalitet och invånarantalets inverkan på mängden slam som uppkommer. Slamavskiljarna ska dock tömmas oftare än minimikraven i denna paragraf om bruks- och underhållsanvisningarna för fastighetens avloppsvattensystem förutsätter det eller om det annars är nödvändigt för att förebygga olägenheter för miljön och hälsan.

Fastighetsinnehavaren ska ha en utredning eller plan där reningsverkets driftseffekt bedöms samt en bruks- och underhållsanvisning för systemet (statsrådets förordning om behandling av hushållsavloppsvatten i områden utanför avloppsnätet [157/2017]). Behållarnas skick ska kontrolleras regelbundet och detta lyckas bäst i samband med tömning. Kontrollen kan till exempel vara visuell observation.

Slutna tankar är i praktiken behållare avsedda för lagring av avloppsvatten, så de kan tömmas när de fylls. Det har dock även för slutna tankar fastställts ett minimitömningsintervall, så att kärlets skick kan kontrolleras regelbundet när kärlet är tomt.

37 § Avbrytande av transport av slam för viss tid

I paragrafen ges möjlighet att avbryta tömningen av en slambehållare och transporten av slam i situationer där fastigheten står tom och det inte uppkommer slam att överlämna för transport. Det ska alltid handla om ett avbrott för viss tid. Om det behövs kan avbrottet dock förlängas när tiden gått ut.

Kortare avbrott i transporter förutsätter att transportören meddelas om saken så att avbrottet kan beaktas i körschemat. Avbrott för längre tid ska meddelas till avfallshanteringsmyndigheterna, som har i uppgift att följa upp att fastigheterna hör till den avfallshantering som kommunen ordnar samt hur avfallstransporten ordnas.

38 § Placering av slambehållare och åtkomst till slambehållare

I paragrafen säkerställs att transportören kommer fram obehindrat och säkert till tömningsplatsen vid slambehållaren och kan lasta slammet på ett säkert sätt. Det främsta syftet med föreskriften är att underlätta avfallstransportörens arbete och förbättra dennes arbetarskydd. Om en ny slambehållare som ska tömmas placeras på en plats där den inte kan tömmas med ett fordon i allmänt bruk, ska slambehållaren enligt tillverkarens anvisningar vara planerad att tömmas på egen hand och det slam som avlägsnats från behållaren ska behandlas på egen hand på fastigheten till exempel genom kompostering.

Tillgänglighet och säkerhet innebär bland annat att det på vägen eller körleden som leder till slambehållaren inte finns till exempel föremål, träd eller stängsel som hindrar tillträde till slambehållaren och att nödvändiga snöarbeten och halkbekämpning har ombesörjts. Om man för att tömma slambehållaren behöver använda en enskild väg, ska väghållaren för den enskilda vägen se till att vägen är i det skick som slamfordonet förutsätter för att kunna trafikera.

39 § Underhåll av slambehållare

Genom de krav som ställs i paragrafen säkerställs att slambehållare fungerar och är hela och att tömningen av dem kan skötas utan dröjsmål och på ett säkert sätt utan att medföra fara eller olägenhet för hälsan och miljön, arbetssäkerheten och tömningsutrustningen.

Kraven gäller i huvudsak fastighetens ägare och/eller innehavare, som i sista hand ansvarar för behållarens skick och förhållandena på fastigheten. Den som tömmer behållarna ansvarar dock för att behållarnas lock stängs efter tömningen, eftersom fastighetsägaren eller innehavaren inte nödvändigtvis är på plats under tömningen.

40 § Tömning av slam från slambehållare och behandling av slam på egen hand

Enligt 41 a § i avfallslagen kan avfallsinnehavaren självständigt behandla avfall som uppkommer vid boende på sin fastighet eller överlåta bioavfall, avloppsslam eller annat därmed jämförbart avfall som uppkommer vid boende, för behandling på en grannfastighet eller någon annan fastighet i närheten, om den egna eller gemensamma behandlingen är småskalig och behandlingen har godkänts i de kommunala avfallshanterings- eller miljöskyddsföreskrifterna. I miljöministeriets handbok om avfallslagen (miljöförvaltningens anvisningar 5/2015, på finska) beskrivs småskalig hantering på egen hand på följande sätt: "I praktiken innebär detta att avfall som uppkommer på några närliggande fastigheter behandlas gemensamt. Det är främst fråga om småskalig kompostering av bioavfall samt att oskadliggöra slam från avloppsvattensystem på fastigheter i glesbygden och utnyttja slammet inom jordbruket. I synnerhet i avlägsna områden kan en ändamålsenlig egen behandling av avloppsslam vara ett nödvändigt tillgängligt alternativ till fastighetsvis avfallstransport".

Behandling av annat slam än slam som uppkommer på egna bostadsfastigheter är tillåten endast för aktiva jordbrukare, som enligt definitionen i 2 § anses vara en aktör som bedriver jordbruksverksamhet och som odlar på en åker. Syftet är att säkerställa att de som hanterar större

mängder slam har tillräcklig utrustning och sakkunskap för att kunna använda slammet som gödsel samt en åker där slammet kan användas som gödsel. I 17 § finns separata föreskrifter om förutsättningarna för kompostering.

Slammet ska alltid förbehandlas till exempel genom stabilisering innan det används på en åker. Föreskrifter om användning av slam i gödslingsyfte finns åtminstone i lagen om gödsel (539/2006), i nitratförordningen (931/2000) samt i jord- och skogsbruksministeriets förordning om gödsel (24/2011).

Myndigheterna ska på förhand informeras om att slam behandlas på egen hand så att de kan följa att slambehållarna töms i enlighet med avfallshanteringsföreskrifterna och vid behov vidta tillsynsåtgärder för att förebygga olägenheter som orsakas av egen behandling.

9. KAPITEL Förhindrande av nedskräpning

41 § Avfallshantering vid evenemang för allmänheten

Avfallshanteringsföreskrifterna för evenemang för allmänheten grundar sig både på behovet att förhindra nedskräpning och på skyldigheten att ordna lämplig avfallshantering i avfallslagen.

Enligt 74 § i avfallslagen ansvarar den som arrangerar ett evenemang för allmänheten för att städa ett område som skräpats ned till följd av en allmän tillställning, om den som skräpat ned inte själv sköter om uppstädningen. I föreskriften åläggs arrangören av ett evenemang för allmänheten att sköta avfallshanteringen under tillställningen i sin helhet.

Skyldigheten att städa upp måste definieras även i de fall då det inte finns någon klar arrangör för tillställningen. Exempel på sådana tillställningar är evenemang där en stor grupp människor samlas i en park efter en inbjudan som spritt sig i sociala medier eller på basis av annan information. Om en sådan bestämmelse inte inkluderas i avfallshanteringsföreskrifterna ansvarar i första hand den som skräpat ned området, i andra hand den som innehar området och slutligen kommunen för uppstädningen.

I synnerhet i fråga om större evenemang för allmänheten måste det finnas definierade skyldigheter kring källsortering och separat insamling för att avfallshanteringen ska kunna ordnas på ett lämpligt och säkert sätt. Sorteringsskyldigheter åläggs med stöd av 13 och 15 § i avfallslagen, så de kan utfärdas även för en sådan arrangör av ett evenemang för allmänheten som klassificeras som näringsverksamhet.

Om det är fråga om ett stort evenemang som ordnas utomhus är arrangören skyldig att på förhand presentera en plan för avfallshanteringen vid evenemanget för den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten. Utifrån anmälan och planen för avfallshanteringen får myndigheterna information om evenemanget, dess arrangör och de personer som ansvarar för avfallshanteringen. Tack vare uppgifterna kan man bedöma huruvida avfallshanteringen är tillräcklig vid större evenemang och vid behov ge ytterligare anvisningar om hur avfallshanteringen ska ordnas och nedskräpning förhindras samt vid behov vidta tillsynsåtgärder.

42 § Förhindrande av nedskräpning i allmänna områden

I paragrafen preciseras nedskräpningsförbudet i avfallslagen genom att det förbjuds att lägga avfall utanför avfallskärnen i allmänna områden samt att föra trädgårdsavfall, ett specialfall, till allmänna områden. För att förhindra nedskräpning förutsätts också att avfallskärl i allmänna områden töms regelbundet samt att deras närmiljö rengörs vid behov.

KAPITEL 10 Farligt avfall och specialavfall

43 § Hantering av farligt avfall

Även om skyldigheten att hålla farligt avfall åtskilt föreskrivs i avfallslagen och avfallsförordningen lyfts ärendet i korthet fram också i avfallshanteringsföreskrifterna på grund av avfallets farliga egenskaper. Föreskriften om lagringstid för farligt avfall gäller alla fastigheter och har utfärdats för att säkerställa att avfallet lagras på tillbörligt sätt.

Farligt avfall transporteras inte inom den fastighetsvisa transporten, så avfallsinnehavaren ska själv ordna transporten till en godkänd mottagningsplats.

Kommunen ska ordna avfallshantering för farligt avfall som uppkommer vid boende och inom jord- och skogsbruk, om mängden avfall inte är oskäligt stor. På den här grunden har det föreskrivits att farligt avfall som uppkommer inom dessa verksamheter ska lämnas till den mottagningsplats som Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab anvisat. El- och elektronikskrot som omfattas av producentansvar samt batterier och ackumulatörer levereras i första hand till den mottagningsplats som producenten ordnar. Farligt avfall som uppkommer inom annan verksamhet, såsom näringsverksamhet, social- och hälsovårdstjänster och skolor, lämnas till en mottagare som har tillstånd att ta emot avfallet.

Om stora partier farligt avfall från jord- och skogsbruksverksamhet anmäls och avfallet inte kan behandlas i Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab:s system meddelar Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab den aktör som gjort anmälan om stort avfallsparti att avfallet ska levereras någon annanstans.

I fråga om förpackning av farligt avfall ger avfallsförordningen noggranna anvisningar som man i dessa föreskrifter hänvisar till. Genom skyldigheten att använda den ursprungliga förpackningen strävar man efter att säkerställa att farligt avfall förpackas och märks på ett lämpligt sätt.

44 § Insamling av farligt avfall från fastigheter

Farligt avfall kan på grund av sina farliga egenskaper orsaka skada eller fara för miljön och hälsan. Med hjälp av paragrafen om tillfällig lagring strävar man efter att förebygga att farligt avfall hamnar utanför lagringstankar och -utrymmen samt att förebygga skada eller fara som orsakas av okontrollerad lagring av avfall. Dessutom har fastighetsinnehavaren ålagts att informera dem som använder en insamlingsplats för farligt avfall om att den används på ett ändamålsenligt och säkert sätt.

45 § Specialavfall

Specialavfall är annat avfall än farligt avfall men som på grund av sin skadlighet, beskaffenhet eller mängd kräver särskild behandling eller särskilda åtgärder under insamling och transport.

Specialavfall är till exempel skärande, stickande, stinkande och dammande avfall samt textilavfall som uppkommer inom hälso- och sjukvården. För att säkerställa en säker behandling av specialfall ska avfallet enligt paragrafen avskiljas från övrigt avfall, förpackas och märkas på tillbörligt sätt.

KAPITEL 11 Andra föreskrifter

46 § Informationsskyldighet

För att avfallshanteringen ska kunna ordnas på ett lämpligt sätt och dessa föreskrifter ska kunna följas på fastigheten måste att de som bor och arbetar på fastigheten förses med tillräcklig information om avfallshanteringsarrangemangen enligt föreskrifterna. Fastighetsinnehavaren, som ansvarar för avfallshanteringen på fastigheten, är skyldig att informera om hur avfallshanteringen kan ordnas på ett lämpligt sätt och följa hur den genomförs.

47 § Tillsyn av avfallshanteringsföreskrifterna

I 24 § i avfallslagen föreskrivs om tillsynen över avfallslagen och de avfallshanteringsföreskrifter som utfärdats med stöd av denna. Tillsynsmyndigheter är kommunens miljöskyddsmyndighet och den regionala närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen). Eftersom avfallshanteringsföreskrifterna tillämpas i flera kommuners områden och aktörerna inom avfallshanteringen kan ha verksamhet i flera olika kommuner har också NTM-centralen i egenskap av regional myndighet en central roll i övervakningen av föreskrifterna.

48 § Undantag från avfallshanteringsföreskrifterna

Enligt 91 § i avfallslagen kan den myndighet som anges i de kommunala avfallshanteringsföreskrifterna i enskilda fall bevilja undantag från iakttagandet av en avfallshanteringsföreskrift på de grunder som nämns i beslutet. Sålunda är det nödvändigt att i avfallshanteringsföreskrifterna fastställa vilken myndighet som kan bevilja undantag.

Avfallshanteringsföreskrifterna gäller i flera olika kommuner som alla har en egen miljöskyddsmyndighet. Det är lättare att tillämpa samma principer i hela tillämpningsområdet om befogenheten att bevilja undantag innehas av en avfallshanteringsmyndighet vars verksamhetsområde omfattar hela det område där föreskrifterna tillämpas.

Det ska finnas särskilda skäl till att avvika från föreskrifterna. Undantag behandlas i enlighet med förvaltningslagen och ändring söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

49 § Ikraftträdande

I paragrafen om ikraftträdande anges tidpunkten då föreskrifterna träder i kraft och räknas upp de avfallshanteringsföreskrifter som ska upphävas.